

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **M. B. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 9. mája 2012 v Bratislave sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinených M. B. a T. K. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 2. mája 2012, sp. zn. Tp 32/2012, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora a obvinených M. B. a T. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením zo dňa 2. mája 2012, sp. zn. Tp 32/2012, zmenil dôvody väzby podľa § 79 ods. 2 Tr. por. u obvinených M. B. a T. K. tak, že u oboch obvinených sú naďalej dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Súčasne sudca pre prípravné konanie žiadosti obvinených M. B. a T. K. o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného T. K. na nahradenie väzby neprijal.

Proti tomuto uzneseniu zahlásili sťažnosti priamo do zápisnice o výsluchu prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako aj obvinení M. B. a T. K..

Prokurátor podal sťažnosť proti uzneseniu vo vzťahu k tej časti, v ktorej boli zmenené dôvody väzby u obidvoch obvinených. V odôvodnení svojej sťažnosti namietal, že obvinený M. B. sa prechodne zdržiaval bez prihlásenia k prechodnému pobytu v B., hoci na prvom výsluchu uviedol svoje trvalé bydlisko na V., na ktorom sa však nezdržiaval. Uvedené konanie podľa tvrdenia prokurátora je typické u všetkých členov skupiny tzv. „P.“ za účelom maximálneho sťaženia zistenia ich pobytu orgánmi činnými v trestnom konaní, a preto je daný aj dôvod väzby uvedený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

K dôvodom kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. u oboch obvinených uviedol, že obvineným hrozí uloženie vysokého trestu, a preto je možné očakávať, že ovplyvňovaním svedkov by sa snažili vytvoriť prekážky zabraňujúce uloženiu tejto sankcie a jej vykonaniu. Dôvody väzby sú dané (podľa sťažnosti) spôsobom a činnosťou zločineckej skupiny, ktorej fungovanie bolo založené na vzťahoch nadriadenosti a podriadenosti a z výpovedí svedkov vyplýva, že skupina poskytovala peniaze poškodeným, alebo ich zastráňovala, aby nevypovedali.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a podľa § 194 ods. 2 Tr. por. rozhodol tak, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. u obvinených M. B. a T. K. naďalej trvajú.

Obvinený M. B. vo svojej sťažnosti, bližšie odôvodnenej obhajcom JUDr. Róbertom Bockaničom, namietal dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko nemôže pokračovať v páchaní drogovej trestnej činnosti, keďže ostatní členovia údajnej skupiny sú teraz vo väzbe. V uznesení bol označovaný za výrobcu drog, avšak pri prehliadke u neho neboli nájdené prostriedky na výrobu drog ani samotné drogy. Ďalej obvinený poukazoval na to, že dodnes nebol konfrontovaný so svedkami, ktorí ho mali opoznať, pričom ide o osoby, ktoré užívajú a distribuujú drogy, a týmto spôsobom sa chcú len zbaviť trestnej zodpovednosti. Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby bol Najvyšším súdom prepustený na slobodu.

Obvinený T. K. v sťažnosti, bližšie odôvodnenej obhajcom JUDr. Jánom Kiššom, uviedol, že skupinu tzv. „P.“ pozná len z médií, s touto skupinou nikdy nemal nič spoločné. V celom spisovom materiáli je spomenutý len vo výpovediach dvoch svedkov Č. a Š., ktorí sú zrejme drogovy závislí a v úmysle vyhnúť sa trestnej zodpovednosti sú ochotní vypovedať

v neprospech hocikoho. Vzhľadom na uvedené obvinený namietal, že nie sú u neho splnené dôvody preventívnej väzby a žiadal, aby Najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby na slobodu.

Na základe podaných sťažností Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým boli podané sťažnosti, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosti prokurátora a obvinených M. B. a T. K. nie sú dôvodné.

Obvinení sú v posudzovanej veci trestne stíhaní na základe uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Bratislava, oddelenie vyšetrovania, zo dňa 15. novembra 2011, ČVS: PPZ-252/BOK-BA-2011, o vznesení obvinenia, pretože sú dôvodne podozriví, spolu s ďalšími osobami, zo spáchania obzvlášť závažného zločinu **nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi** podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. Dňa 12. marca 2012 bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Bratislava, oddelenie vyšetrovania, ČVS: PPZ-252/BOK-BA-2011, obvineným rozšírené obvinenie aj o zločin **založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. Tým istým uznesením bolo voči M. B. vznesené obvinenie aj za zločin **hrubého nátlaku** podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d/.

Obvinený M. B. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 18. novembra 2011, sp. zn. 0Tp 591/2011, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2. decembra 2011, sp. zn. 3Tpo 89/2011, z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por., pričom väzba začala obvinenému plynúť dňom 15. novembra 2011 o 04.05 hod. a v súčasnosti ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Ilave.

Obvinený T. K. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 18. novembra 2011, sp. zn. 0Tp 591/2011, z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Krajský súd v Bratislave rozhodnutie zmenil tak, že uznesenie sudcu pre prípravné konanie zrušil a obvineného vzal

do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., pričom väzba začala obvinenému plynúť dňom 15. novembra 2011 o 04.05 hod. a v súčasnosti ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Žiline.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní vyšetrovacieho spisu, ČVS: PPZ-252/BOK-BA-2011, ako aj spisu, Tp 32/2012, dospel k nasledovným záverom:

O žiadosti obvinených M. B. a T. K. na prepustenie z väzby na slobodu rozhodol vecne príslušný súd (Špecializovaný trestný súd), ktorého príslušnosť na rozhodovanie o danom návrhu bola založená zákonom, nakoľko došlo uznesením vyšetrovateľa zo dňa 12. marca 2012 k rozšíreniu trestného stíhania voči obvineným (ako aj ďalším osobám) aj o skutok právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., na ktorého prejednanie je vecne príslušný v zmysle § 14 písm. i/ Tr. por. Špecializovaný trestný súd.

Pri rozhodovaní o žiadosti obvinených M. B. a T. K. sudca pre prípravné konanie postupoval v súlade s ustanovením § 79 ods. 2 Tr. por., keď skúmal, či naďalej trvajú dôvody väzby, resp. či sa zmenili, pričom dospel k záveru, že dôvody útekovej a kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ Tr. por. už nie sú dané a naďalej sú dané len dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. obvineného možno vziať do väzby vtedy, ak z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že totožnosť obvineného bola hneď zistená a skutočnosť, že sa nezdržiaval v mieste trvalého bydliska, ale na inej adrese, ktorá bola súdu známa, nemôže odôvodňovať útekovú väzbu.

Dôvodom kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. je skutočnosť, že z konania obvineného alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva, že obvinený bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Z predloženého spisového materiálu nebolo možné zistiť žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu, že by obvinení M. B.

a T. K. vyvíjali aktivity vedúce k ovplyvňovaniu svedkov, resp. k inému mareniu zisťovania skutočností podstatných pre trestné stíhanie.

Najvyšší súd sa preto (aj s poukazom na citované ustanovenie zákona) v plnom rozsahu stotožňuje so závermi sudcu pre prípravné konanie uvedenými v uznesení Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 2. mája 2012, sp. zn. Tp 32/2012, vo vzťahu k zmene dôvodov väzby u obvinených a v ďalšom na ne odkazuje.

Vo vzťahu k sťažnostiam oboch obvinených Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie, sa vedie dôvodne, došlo k spáchaniu predmetných skutkov, tieto majú znaky vyššie špecifikovaných trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení (aj spolu s ďalšími obvinenými osobami).

Rozhodnutie o vine či nevine obvinených však bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní, pričom orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvineným, ako aj okolnosti svedčiace v ich prospech.

Okrem podozrenia, ako jedného z predpokladov vzatia obvinených do väzby, je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa zistenia Najvyššieho súdu uvedené väzobné dôvody, pre ktoré bola obmedzená osobná sloboda oboch obvinených ich vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody preventívnej väzby.

Výklad pojmu „konkrétne skutočnosti“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvinených do väzby a ich ďalšie držanie v nej je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti,

zakladajúce u oboch obvinených dôvody preventívnej väzby, vyplývajú jednak z dlhodobého páchania drogovej trestnej činnosti ako aj zo skutočnosti, že voči obom obvineným bolo vznesené aj ďalšie obvinenie uznesením vyšetrovateľa z 12. marca 2012, ktoré svedčí o tom, že obvinení počas pobytu na slobode dlhodobo a plánovite vykonávali závažnú trestnú činnosť, a teda existuje dôvodná obava, že by po prepustení na slobodu pokračovali v páchaní trestnej činnosti.

V tejto súvislosti Najvyšší súd poukazuje na uznesenie Špecializovaného trestného súdu zo dňa 2. mája 2012, sp. zn. Tp 32/2012, kde tento v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal dôvody, pre ktoré považoval väzobné dôvody upravené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. za opodstatnené. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa osvojuje, s týmito sa v plnej miere stotožňuje a v ďalšom na ne odkazuje. Rovnako si Najvyšší súd osvojil závery súdu prvého stupňa v dôvodoch, pre ktoré písomný sľub obvineného T. K. na nahradenie väzby neprijal.

Treba ešte poznamenať, že väzobné stíhanie obvinených v súčasnosti trvá zatiaľ necelých šesť mesiacov, čo s ohľadom na zložitosť daného prípadu a veľké množstvo obvinených, ale aj na čl. 5 ods. 3 Dohovoru, ako aj na ustanovenie § 76 ods. 7 písm. c/ Tr. por., možno považovať za dobu primeranú okolnostiam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, a preto sťažnosti obvinených M. B. a T. K., ako aj prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. mája 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová